GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu conecdu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunătória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 60. **Brasiovu 17|5 Augustu** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Telegramele

„GAZETEI TRANSILVANIEI".

Nascudu 13 Augustu. (Telegramu intardiatu.) Presiedintele asociatiunei insocitu de calareti, inteligentia si poporu intrase in 7 Aug. séra intre vivate in Nascudu. Oratiuni, serenada. Proiectulu pentru redicarea academiei se primi cu tóta resolutiunea si seriositatea. Presiedinte reales: Bas. Lad. Popp; loculu adunarei venitórie: Fagarasiu. —

Parisu 15 Augustu. Prusienii au sositu la Mosel'a, unde armat'a francesa incepù a trece pe malulu stangu. Prusienii atacara pe francesii ce mai remasera dincóce de apa, cu tóta tari'a. Lupt'a tienù preste 4 óre si prusienii fura respinsi cu mare perdere. La Metiu se incaiera alta lupta, la care luà parte si corpulu de armata 1 si 7. Lupt'a francesiloru(?) esi victoriósa. Imperatulu Napoleonu cu fiiulu seu parasira Metiulu si mersera la Verdun totu mai in laintru, incredintiandu aparrarea Metiului patriotismului armatei. —

Din campulu resbelului.

Retragerea francesiloru la Metiu si concentrarea armatei loru acolo fara disordine facea pe lume se astepte o bataia decidatória. Imperatulu Napoleonu inspectionandu trupele se convinse despre spiritulu armatei; intr'acea avantgard'a prusiana inainta si armat'a francesa se retrase in 12 preste ap'a Mosel'a. — In 12 in siedinti'a camerei din Parisu impartasi ministrulu de resbelu maresialu Palicoa, cumca imperatulu a primitu dimisiunea gen. Lebeouf, care era siefu pretoriului generalu, mai dechiarandu, ca in restempu de 4 dile 70 mii de fetiori se voru afla inaintate la granitia; ér' ministrulu de interne declarà in camera, ca regimulu pregatesce scóterea tuturoru supusiloru germani si darea loru preste granitie. —

E de insemnatu, ca francesii in retragerea loru tienura lupt'a si respingea pe dusmanulu incalcatoriu, precum se facu in mai multe locuri si la Pont à Mousson, unde francesii luara si vreo 30 prinsi, intre cari si spioni, si totu se retragu. In 13 Aug. mai sosi la Metiu ostasime ajutatória, cu tóte acestea Franci'a are numai 150 mii facia cu 450 mii ale dusmanului germanu. Pana in 13 inaintara prusienii pe calea, care duce la Nancy si Metiu Mosel'a fara a cutedia se mai atace pe francesii ce se retrasera dela Nancy si Metiu cu cortelulu gen. Totu in 13 se apropiara colóne prusienesci, de taber'a francesa la Metiu, inse dupa recunósceri ér' se retrasera. Batalia capitala si decidatória, care se astepta la Metiu, nu se intemplà pana in 14; candu unu telegramu dela Verny reportéza, ca la Metiu s'a intemplatu o batalia victoriósa, la care luà parte corpulu 1 si alu 7-le. Asemenea si la trecerea preste riulu Mosel'a respinsera francesii pe germani cu mari perderi, vedi telegramulu din frunte. —

In Parisu dechiarà min. Palicao in sied. camerei din 13 Aug., cumca maresialulu Bazaine pórta singuru comand'a generala preste intréga armat'a francesa. —

Escadra francesa se afla in nordu la Kiel, unde se pregatescu mari evenimente. Totu diurnalulu oficialu francesu mai reportéza, ca despre negotiari de pace nici unu momentu nu mai póte se fia vorba. Francesulu nu póte se devina la o idea de atata slabitiune. —

Se scrie dela frantari'a pruso-belgiana, catra corespondenti'a de „Nord-Est" dupa „Rom.":

„Éta esacta espunerea fortieloru milititei prusiene a primei serie, adica care cuprinde ómenii in etate dela 25—35 de ani impliniti:

1. 218 batalióne de infanteria, cuprindiendu 14.600 oficiri si 140.000 soldati.

2. 16 regimente de cavaleria de reserva cu 500 oficiri si aprópe 10.000 cavaleri.

3. 10 regimente de artileria, avendu 1000 oficiri si 42.000 suboficiri si soldati. Cu pionirii si alte trupe, in totalu 205.000.

„Din aceste trei armate numai cea d'antaiu intra in campania. In acestu momentu e intrebuintiata ca linia si mai toti ómenii ei suntu pe Rinu séu pe cale in spre densulu.

„Se nu -si faca cineva vr'o idea falsa despre soliditatea acestei trupe. Fara contradicere ea este elit'a armatei prusiene pentru actiune si mai cu séma pentru marsiuri. Dar' e si unu reu: Cele dóue treimi din ómenii sei suntu insurati; afara de acestu primu cusuru, cea mai mare parte din ei suntu in capulu unui stabilimentu industrialu, comercialu séu agricolu.

„Militi'a in compania in timpu de siése luni, si chiaru mai pucinu — e o ruina si o desolatiune fara margini pentru tiéra. Reulu nu e catusi de pucinu mai micu, désa ajunge lucrulu numai si numai la lupta, pentruca generalii prusieni menagéza inca si mai pucinu militi'a decatu trupele de linie, candu au trebuintia se dè o mare lovitura. Numerulu veduveloru si orfaniloru, dupa Sadow'a, a ajunsu la o cifra, de care nu-si póte face cineva idea."

Brasiovu 16 Aug. Eri avuramu rar'a ocasiune a fi ascultatori la una prelegere fórte momentósa, ce dupa presciintiarea cunoscuta o tienù dsiór'a Constanti'a Dunc'a, membra mai multoru societati din Parisu si decorata pentru opuri literarie cu medali'a de auru etc., in sal'a gimnasiului romanu de aici, prelegere fórte instructiva si afundu patrundiatória in obiectu, cu care s'ar pote multiami orce auditoriu din veru ce staturi civilisate; ér' ceea ce privesce la puritatea limbei si la melodiós'a si espresiv'a pronunciare a literatricei nóstre, apoi marturisimu, ca ea ne a straplantatu in nesce regiuni maretie ale dorintieloru, sperantieloru si ale aspiratiuniloru atatu de complinite, in catu eramu rapiti de ambitiunea a crede, ca limb'a romana astfelu vorbita, cu sonoritatea si dulceati'a cea melodiósa, cu usiuratatea espresiuniloru, cum cargea ea din rostulu prelegatórei nóstre, rivalisasa cu orce alta limba a Europei civilisate. Celu ce n'a fostu facia, nu -si póte erta unu pecatu nationale atatu de mare, care l'a comisu nefolosindusse de deliciele distractiunei spirituale, si de importanti'a deductiuniloru logice, cu cari desfasiurà acésta téma. Ascultatorii de ambe secse, voru fi martori, ca cu nici unu pretiu nu se póte repara daun'a absentarei. — Atata impresiune salutaria a lasatu acésta conferintia in cei de facia! Credemu, ca in interesulu bunei cresceri prin secsulu frumosu va esi la lumina int'unu opu deosebitu impreuna cu altele si acestu discursu importantu, inse elu totu nu va poté avé tocma acelu efeptu, rapitoriu, in lectura, cá candu se audiea din graiu viu alu auctórei. —

Nu potemu inse pana atunci a nu atinge celu pucinu minunatulu argumentu pentru necesitatea inaltei culturi a secsului femeescu si impintenulu celu dede secsului frumosu cu elu in desfasurarea temei. — Straplentata in epoc'a marelui pedagogu Pestalozzi etc. imputà neculturei mameloru, ca s'a aflatu silitu a le rapi din sinulu loru copii de 2 ani, pentrucá in scól'a se le formeze spiritulu si caracterulu si se le desvólte facultatile. In starea neculturei mameloru, aceste trebuie se-si pérda dreptulu celu au dela natura a forma animele fiiloru sei, si numai prin cultura -si potu revindeca dreptulu acesta. Ar' fi, cá tóta mam'a se fia totuodata si pedagóga, atunci n'amu vedé cresceri scalciate. — Antitesea inte incordarile femeiesci de a se decora pentru a atrage placerile fisice si intre predilectiunea de a-si castiga preceleutie de cultura, virtuti si morale, inca erá edificatória, pentruca in adeveru blandeti'a intielépta, frumseti'a si decórea spiritului e in stare a castiga la barbatu amorulu celu mai nevestediturau si duratoriu pana la mórte, pre candu amorulu frumsetiei si alu decórei se póte preface in urgisirea cea mai fatale s. a.

Cultur'a pretinsa de dsióra conferintiaria in favórea secsului frumosu, in alu carui interesu pórta misiunea de aperatória, e chiaru invetiatur'a filosofiei. Ea dicea asia: Eu ceru fara sfiale pentru femeie cá mama, cá educatrice invetiatur'a filosofiei, acesta e unu studiu absolutu necesariu specialitatii sale de muma. Póte cineva cultivá, forma unu sufletu fara cunosciintia psichologiei séu sciinti'a miscariloru sufletului?! Dar' logica, cum se nu fia trebuitória celei ce are necesitati de logica, de metoda? Si morál'a, asta parte a filosofiei, de ce ar' fi ea superflua, de prisosu, celei ce este datória a avé atata moralitate? Catu pentru estetica, scimu, ca sufletulu are instinctulu frumusului, dar' scimu si, ca i trebuiesce a cunósce acelu frumosu, pentru alu iubi. Si de va iubi femeiea frumosulu, uritulu in morala ei va face totu acceasi orére, cá uritulu in tóte.

Totu in interesulu copilului ei trebuiesce femeii cunoscienti'a fisiologiei. Cá educatrice póte, cá se ignóre puterea materiei asupra spiritului si efectele ce produce?

Hygiena, anatomi'a, de n'ar ecsistá, ar' trebui create, dice, pentru mume, ce au a veghia asupra corpului copiiloru loru spre alu conservá in buna stare si alu intari si alu desvoltá.

Se intielege, ca inainte de acestea studia trebuiescu cunosciintie preliminarie, cunosciintie positive, ce dau rectitudine rationamentului, si cunosciinti'a cunoscientieloru abstracte, ce are a prepará spiritulu pentru sborulu, ce va avé de luatu.

A fi educatória este cea mai dificila din tóte specialitatile. Consecinti'a logica este, ca femeiea are celu mai incontestabilu dreptu la luminare s. a.

Noi damu totu dreptulu logiceloru acestoru pretensiuni si amu dori numai, cá ele se se faca catu de mai posibile si mai generalminte primite; pana atunci inse ei dorimu tóte bunele succese in directiunea acésta, cá propagandu principiale unei atari éducatiuni in favórea secsului frumosu alu natiunei romane, pana candu se voru face in fapta

fundamentulu cresceresi, se secere recunoscienti'a unui mai bunu viitoriu, cá una ce profesézа misiunea de a reformá vietí'a familiaria prin midiulocirea unei asemene cresceri, care adi e atatu de rara, catu de rari suntu si mintile, cari credu, ca e realisabile, si póte fi renascatória a poporului nostru romanu.

De langa Cibiniu 12 Augustu n. 1870.

Dela a X adunare gen. a Asociatiunei trans. romane tienuta la Naseudu in 8, 9 si 10 Augustu 1870.

Domnulu meu!

Si pana candu vei poté primí sciri mai detaiate despre acést'a adunare stralucita, amu placerea a-ti poté servi si din parte-mi cu óre cari incunosciintiari.

Inca in presér'a adunarei se potea prevedé, ca ast'a adunare va fi numerósa si splendida, ca-ci óspetii, doriti si asteptati de bravii frati Naseudeni, acurgeau din tóte partile. Si cu aduncа si neuitata recunoscientia, trebuie se constatamu, cumca din partea brarei inteligentie romane din locu, s'au facutu tóte dispositiunile delipsa spre cuvenit'a primire a membriloru si óspetiloru. Ba trebuie se marturisimu, ca fratii nostri Naseudeni au facutu inca mai multu, decata s'ar fi cuvenitu pentru óspetii sei nationali, ba ei au facutu chiaru si sacrificia demne de tóta consideratiunea si apretuirea. Nu numai ca noi óspetii, adunati la ast'a serbare nationale, ne bucuraramu de cea mai fratiésca primire, dar' inca, ce e mai multu, si fondulu Asociatiunei se inmultí cu asta ocasiune, cu o suma frumósa de preste 6000 fl. v. a., ceea ce e de a se adscrie atatu zelului inteligentiei din locu si districtu, catu si spiritului de sacrificare spre totu ce e nobilu, frumosu si folositoriu, doveditu si cu ast'a ocasiune din partea braviloru fosti granitiari romani. Mai multe comune in corpore se facura degia membrii fundatori ai Asociatiunei cum si mai multi insi membrii ord. noi.

Siedinti'a d'antaia (8 Augustu) se ocupá cu ascultarea cuventului presidialu de deschidere, carele fù intru adevaru unu cuventu romanescu purcesu din o anima adeveratu romana si adresatu érasi catra animi romane, in care -si si afla doritulu resunetu. Presidiulu propuse dupa acea amentirea meritata aceloru doi barbati romani repausati in decursulu anului acestuia, anume Gozdu si Munteanu, din care celu d'antaiu -si castigá merite eterne prin fundatiunea sa, ér' alu doilea prin activitatea sa pre terenulu culturei spirituali cá profesoru si directoru cum si prin opurile scientifice, ce le a edatu. Ambiloru li se rosti intre oftari fratiesci cuventulu: de etern'a memoria!

La cuventulu presidiului respunse d. capitanu supremu alu districtului A. B., intre espresiuni de bucuria, bineventandu pre membri Asoc. si presentandu pre més'a adunarei sum'a de mai bine de 5000 fl. oferita din partea comuneloru si membriloru din districtu si din locu, pre altariulu culturei nationali.

Totu in ast'a siedintia, dupace se alesera 3 notari ad hoc, se purcese la alegerea comisiuniloru prevediute in programulu adunarei, se ascultara reporturile secret. despre activitatea comit. cum si a cassariului despre starea cassei Asociatiunei. In fine se ascultara cu mare placere, disertatiunile cetite de dd. Dragescu si I. Vulcanu. Cu care inchianduse siedinti'a I, dupa amédi la 3 óre ne adunaramu la banchetu, cu care ocasiune se tienura toaste pentru imperatu, pentru presidiulu, v.-presidiulu, pentru comitetulu Asociatiunei, pentru comit. arangiatoriu etc. etc.

Siedinti'a II (9 Augustu) se ocupa cu ascultarea reporteloru facute din partea comisiuniloru alese in siedinti'a precedente, cu care ocasiune se adusera din partea adun. gen. mai multe concluse; intre aceste merita distincta amintire, conclusulu relativu la proiectulu comitetului Asociatiunei, despre modalitatea procurarei midiulócelоru necesario la infientiarea si sustienerea unei Academie romane de drepturi.

Siedinti'a II continuanduse si dupa amédi la 5 óre, se ocupá cu alegerea presiedintelui si vice-presiedintelui Asociatiunei, carea se fece prin votisare secreta. Esc. Sa d. Bas. Lad. Popp fù reallesu de presiedinte, ér' d. cons. aul. Iac. Bologa de vice-presiedinte. Noi din parte-ne gratulamu alegerei nemerite a acestoru barbati, meritati pre terenulu nationale.

Siedinti'a III tienuta in 10 Augustu se ocupá cu alegerea officialiloru si comit. Asociatiunei; cari barbati au intrunitu maioritatea voturiloru pentru aceste posturi, noi acum inca nu potemu sci, fiindu ca din cause neaternative de noi, amu cautatu se ne departamu fara de a poté asteptá enunciarea resultatului votisarei. Credemu inse, ca pana acum veti fi primitu de airea informatiune despre numele aceloru barbati.

In sér'a de 9 Augustu a fostu unu balu splendidu si numerosu, arangiatu in favórea fondului Asociatiunei.

La acést'a adunare gen. adeveratu serbatória nationale, acursera inteligenti din deosebite parti, cum: din Maramuresiu (vreo 26 insi cu vicariulu in frunte), din Selagiu, Chioariu, Oradea mare, Turd'a, Sibiiu, Belgradu etc., de unde potemu afirmá, ca la siedinti'a I voru fi participatu pana la vreo 500 insi.

Loculu adunarei viitórie: Fagarasiu. —

Orlatu 24 Iuliu 1870.

Eri si astadi decursera ecsamenele la scól'a normale gr. cat. de aici sub presidiulu prot. resp. I. V. Rusu si in presenti'a d. capit. si membru senatului scol. distr. I. Bradu, a senatului scol. parochiale si a altoru membrii din representanti'a comunale si din poporu. Scolarii se ecsaminara din tóte obiectele prescrise, respunsurile loru fura chiare, precise si la intielesu, ceea ce de o parte dovedesce petrunderea scolariloru in obiectele propuse, de alta parte desteritatea, diligenti'a si zelulu profesoriloru resp., intre cari dupa cualificatiune, zelu si petrundere adeverata de chiamarea sa, se distingu docentele prim. si directoriulu I. P. si docentele secundariu S. Sp., ambii teologi abs. si invetiatori de mai multi ani.

Totu astadi, pro coronidé se tienú solenitatea inchiarei anului scol. impreunata cu cetirea clasificatiuniloru, cu declamatiuni, cantari si impartirea premialoru pentru scolarii mai buni si mai diligenti. Protop. inchiá solenitatea cu o cuventare, prin care, de o parte esprimandu-si multiumirea cu progresulu scolariloru doveditu, totu odata i indemná a continuá si pre viitoriu studiale cu asemene diligentia, de alta parte multiumí in numele prosperarei nationale, si respectiveloru domni prof. cari, de si cu salaria fórte modeste, totusi dovedira cea mai frumósa resemnatiune si devotamentu intru implenirea sacrei sale misiuni de luminatori ai poporului.

Zelosulu parochu P. Bradu, inca nu lipsesce cu tóta ocasiunea a indemná si capacitá pre parenti, se si tramitia copii regulatu la scóla, pentru care merita tóta laud'a si consideratiunea.

Cursulu scolasticu pentru anulu scol. viitoriu se va incepe cu 1-a Octobre a. c. anulu scol. tienu 10 luni. Scól'a are 4 clase cu patru invetiatori si se bucura de dreptulu publicitatii.

E inse durerosu, ca edificiulu scol. altfeliu destulu de spatiosu, avendu lipsa de reparaturi interitórie, de vreo 5 ani, s'a totu cerutu dela locurile mai inalte asemnarea speseloru necesarie la reparare séu din fondulu proventeloru séu din alu monturului, inse pana acum nu s'a potutu esoperá si din ast'a causa edificiulu scol. din di in di devine in stare mai slaba. Asemene nu s'a capetatu inca pre an. scol. 1869/70 nici asemnarea pausialului de premia, ce se dá in totu anulu din fondulu proventeloru alu desfintiatului regim. rom. de granitia I.

Scól'a normale de aici in an. scol. 1869/70 fù frecuentata de 87 scolari, din cari gr. cat. 76, gr. or. 2, rom. cat. 6, evangelici 3. Dupa nationalitate: romani 78, germani 7, maghiari 2. —

Din marginea Campiei 16 Iuliu 1870.

Suum cuique.

(Capetu.)

Intentiunile auctorului dela apelu suntu bune, dorada cuventarea lui tienuta in siedinti'a comitetului din 17 Sept. 1867 cá presiedinte alu asociatiunei, esitu in „Transilvani'a" Nr. 9/1868 plina de invetiatura si démna de a o avé omulu totu-déun'a antea ochiloru, din care -mi iéu vóia a citá aici numai unu pasagiu cá statatoriu in legatura cu cele aduse de mine in acesto articulu despre starea poporului nostru, elu suna: „Se nu perdemu din vedere domniloru, ca inca pucine luni de dile si Ardéiulu va fi legatu de Europ'a civilisata cu pente de feru, de Europ'a inaintata in industria si arte, insestrata cu capitalauri in bani si in cunosciintie practice, care tóte usiori se voru varsa preste Ardéiu, nu inse cá se inavutiésca poporulu nostru, ci cá se scóta din man'a tieranului tóte modurile de castigu, cá sei rapésca mosiuti'a, cu care -si sustiene familí'a; déca acesta (tieranulu) prin una economia mai buna, mai rationala nu va sci scóte din pamentu atata, catu pe langa implinirea datoriuticloru lui catra statu etc., sei remana de ajunsu si pentru sustienerea familiei etc. Stagnarea mai departe in economia, industria si arte va aduce preste poporulu nostru mai mare dauna; ca este mai periculósa si decatu stagnarea in politica? Presiedintele asociatiunei transilv. etc. in apelulu seu a pusu crearea de unu fondu pentru infintiarea unui teatru nationalu romanu numai II-o loco, temenduse si temerea sa este fundata — ca impartienduse poterile de bani, cari si asia suntu pucine, ca-ci nu pucini din inteligenti'a nóstra mai tinera, cum memorai mai susu, afla placere numai in cafenele si in alte locuri publice petrecundu noptile intregi parte in jocu la carti, parte perdiendu banii in alu modu, unde lipsiti de odihna corpului -si ruineaze si sanetatea, nu inse si in a contribui pentru scopuri filantropice, apoi suntu si dintre cei mai pasiti in etate unii cu stare buna, altii cu salarii bune, cari nu participéza in viétia loru la unu asemenea scopu — se subtragu si dela scopurile asociatiunei.

Ca cultivarea poporului nostru, varsarea luminei, desteptarea si smulgerea lui din noroiulu, in care este cufundatu si care ia prinsu si manile, ocupa primulu locu alu necesitatii, trebuie se recunósca totu omulu intieleptu, déca are si durere catra elu.

Sant'a deterintia a inteligentiei nóstre romana este redicarea poporului cadiutu, care pusu odata pe pitióre de securu inca va contribui cu denariulu seu.

Apelulu nu contiene alta decatu svaturi salutari si impulsu la sprijinirea asociatiunei si a academiei. De acéea nu potu pricepe, de ce a fostu opumnatu.

. . . In fine -mi iéu vóia a me adresa catra acei barbati carunti si mai tineri ai inteligentiei nóstre, cari nu s'au sciutu feri pana acum, se se ferésca in venitoriu de circumspectii, cari, candu se vedu amerintiati, a buna óra cá in 1848, candu au se se faca cova schimbari in referintiele statului, si candu sta natiunea nóstra ante pragulu unei aere politice, se apropia de barbati de ai nostri mai aprópe vediatori, pe cari ii gramadescu cu laude in tienutu loru de si o vedu retacita si se folosescu de tóte adulatiuile, — cu unu cuventu, arunca sementi'a discordiei spre ai departa dela ascultarea connationaliloru sei, celoru mai departe vedietori si petrundietori in secretele politicei, apoi candu é periclitata causa, ridu in pumni si intorcu spatele de cei sodusi de ei.

Jidanii, candu ese o lege nóua se aduna o desbatu, o scarmana, si o studiase din firu in peru, ca cum ar' poté ajunge cu ea la folóse materiali. Jidanii seracindu poporulu tieranu si impluti de bani -si alegu in portarea proceseloru advocati cei mai iscusiti, mai folosinduse si de alte mestesuguri. Asia facu si „sasii".

Ei spre asi castiga drepturi separate cá se póta domni asupra romaniloru, spre a le lua averea chiaru si prin castigarea proceseloru sasiloru cu romani decise numai si numai prin ei, nefiindu aplicati si romani: ei astupa tóte calile si se folosescu pentru de asi poté ajunge scopulu de totu feliulu de midiulóce, jertfindu-si, totu. —

Deci noi trebuie se fimu buni si drepti, inse si intielepti circumspecti.

Bine trebuie dara se cernemu lucrurile, fia ele si de insemnetate mai mica, déca vremu se ajungemu la tient'a fara ca se ne vatamamu noi pe

noi si se nu stricamu causei nationali, ca-ci este usioru a aruncá pétra in fontana, dara greu a o scóte! —

Discursulu

dlui deputatu E. B. Stanescu,

tienutu in sied. dela 14 Iuliu a camerei Ungariei.

(Urmare.)

Totu dlu ministru Eötvös dice in opulu seu: „Cestiunea nationale", pag. 66 urmatóriele: „inse, ca tiér'a nóstra, celu pucinu sub miscaminţiele de astadi ale nationalitatiloru, nu s'a straformatu in unu statu centralisatu, in intielesulu prusescu séu francesu (ceea ce doresce mai multi insi din partit'a guvernului, precum aratara prin discursurile loru dela acésta desbatere — observa oratorulu): acést'a o intielegu cu atatu mai vertosu, ca-ci sub acésta forma de administratiune (care — observa oratorulu — este depusa si in proiectulu de lege precum dreptulu virilu, etc.), suntu vatamate chiaru si cele mai moderate pretensiuni ale nationalitatiloru."

La pag. 121, dice dlu Eötvös: „Cele dóue miscaminte (relegiosu si nationalu) — in aparintia atatu de deosebite dupa materi'a loru — tindu la aceluasi scopu, care la celu d'antaiu este libertatea religiósa, éra la alu doile libertatea nationale, ad. in ambe casurile libertatea."

Intr'adeveru, romanii si celelalte nationalitati, tindiendu la libertate, s'au alaturatu din acésta causa catra patri'a liberale si nu catra cea guvernementale, io asia nu potu sprijini acestu proiectu de lege, care suprima orice miscamentu mai liberu, libertatea cuventului si representanti'a pura democratica, cari suntu totu atatea garantie ale libertatii individuali, civili si nationali.

La pag. 126 se dice: „Cecalalte impregiurare speciale este: alipirea carea natiunea nóstra o a aratatu-o totudéun'a catra institutiunile municipali."

Marturisescu cu dorere, ca numai nationalitatile, partiti'a stanga si partit'a principieloru dela 1848 au aratatu acésta alipire catra institutiunile tierei. In opulu seu, la pag. memorata, dlu Eötvös adauge: „Aceste referintie ale situatiunei nóstre au una mare influintia la deslegarea cestiunei nationali"; éra la pag. 67 dice: „Or cari se fia parerile nóstre in teoria despre avantagiele centralisatiunei (si apoi acestu proiectu nu voiesce decatu centralisatiunea intrupata — observa orat.), in momentulu de facia nu se póte practicá la noi alta centralisatiune decatu ceea ce s'ar margini la acele cause a carora decidere este de una trebuintia nevitabila in interesulu unitatii statului, lasanduse totuodata destulu terenu si organisatiunei municipali in privinti'a administratiunei".

Acestea le a disu baronulu Eötvös cá scriitoriu, si totu br. Eötvös cá ministra a combatutu aceste aici in camera.

Eu primescu, on. camera, parerile mentionate si dechiaru, ca acele suntu nisce adeveruri, in faci'a carora se nimicesce cu totulu argumentatiunea dlui ministru Eötvös, prin carea voiesce a sprijini acestu proiectu de lege. Dupa parerea mea chiaru „referintiele speciali ale tierei", la cari se provóca astadi si dlu ministru Eötvös, demanda cá cestiunea municipieloru nóstre se se resolve pro basea celei mai perfecte libertati. Inse libertatea este substituita cu omnipotenti'a comitelui supremu si, dupa parerea dlui ministru Eötvös, acést'a se face din cans'a „referintieloru nóstre speciali". Intr'adeveru, acésta conversiune neasteptata a dlui ministru este curiósa. Inse se mai citamu din opulu memoratu alu dlui ministru. La pag. 129 dice: „Sistemulu vechiei nóstre administratiuni si predilectiunea cu carea se alipesce natiunea catra elu ni dau garanti'a: ca libertatea ce legea o concede particulariloru pentru desvoltarea nationalitatii loru, nu va remané numai gratia scrisa". Acést'a justifica dara érasi, pentru ce centrulu stangei si partit'a principieloru dela 1848 apera cu atat'a constantia institutiunile dela 1848.

La pag. 130 se dice: „Intr'una tiéra centralisata, guvernulu, ori ce intentiuni bune se aiba, nu póte aperá, nationalitatile, cari suntu in minoritate, contr'a influintiei maioritatii; inse pre langa unu sistemu de administratiune, precum lu doresce geniulu natiunei nóstre, oprimerea nationalitatiloru mai mice este imposibila.

Asia dara, aperarea proiectului de lege, basata pre „referintiele speciali ale tierei nóstre", nu póte justificá centralisatiunea intentionata prin proiectulu de lege de sub desbatere. Scriitoriulu br. Eötvös, astadi ministru, dice intr'altu locu: „Candu amu desfiintiatu prin legile din 1848 privilegiele nobilitarie si le-amu estinsu la toti locuitorii tierei, pre langa unu censu, dupa care, intr'una parte a tierei, le ecsercita atari locuitori, cari in maioritatea loru nu se tienu de nationalitatea maghiara, amu ecsecutatu in parte principiulu egalitatii nationali, si pentru ajungerea mai deplina a scopului nu se cere decatu cá in sistemulu nostru de administrare se ne alipimu la principiulu de autonomia, la acésta forma, carea intr'unu lungu trecutu, s'a contopitu cu ecsistinti'a nóstra morale si usuale. Déca vomu sustiené principiulu egalitatii si sistemulu nostru de administratiune, pusetiunea particulariloru nationalitati va depinde numai dela vointi'a loru si dela libertatea, carea se va garantá vietiei municipali".

Afara de acestea, cumca unu asemene proiectu de lege penetratu de spiritulu centralisatiunei este daunosu si periculosu cu privire la „referintiele speciali ale tierei nóstre", acést'a a doveditu-o fórte bine nu Eötvös cá ministru, ci cá scriitoriu, la pag. 135 a opului seu, unde dice: „Recunoscu, déca libertatea politica statori si la noi dupa formele, cari erau in vigóre in Franci'a inainte de imperiu, adica pre basea puterei absolute a maioritatii parlamentarie si a administratiunei centralisate (ceea ce corespunde pre deplinu omnipotentiei partitei guvernementali maghiare si institutiunei de comiti supremi creata prin proiectulu de lege presentu — observa oratorulu) nationalitatea maghiara ar' fi impartasita in nisce favoruri, de cari nu s'a bucuratu nici una data; inse, abstragundu chiaru si dela greutatile cu cari ar' fi impreunata in tiér'a nóstra acésta administratiune, acésta centralisatiune rigida, óre favorurile, in cari s'ar impartasi nationalitatea maghiara, poté-voru asecurá statulu maghiaru? Nu. — (Va urmá.)

UNGARI'A. In siedinti'a din 5 Augustu s'au alesu pentru delegatiuni urmatorii:

S. Bittó. A. Bujanovics, Fr. Hásman, P. Ordody, Kol. Zéll, Ed. Zsedényi, conte Ferd. Zichy, I. Ciotta, Cl. Ernuszt, M. Szörgyényi, M. Ürményi, Fr. Wächter, I. Bánó, br. G. Kemény, br. Alb. Wodianer, contre Fr. Szirmay, Ferd. Eber, A. Trefort, M. Wakrmann, D. Lázár, conte I. Zichy sen., br. I. Budics, conte P. Kálnoky, S. Tury, S. Bohus, Achaz Petrovay, Fr. Pulszky, conte V. Zicky-Ferari, Ed. Szeniszey, D. Ionescu, M. Tormássy, B. Szitányi, I. Kuba, M. Daniel, P. Királyi; croatii St. Icucsó, St. Vucovics, conte Lad. Pejacsevics si Em. Suhaj. De substituti s'au alesu: conte I. Eszterházy, D. Török, V. Bogdán, E. Urbonovszky, A. Baressay, conte A. Buttler, B. Jurka, K. Fabricius, I. Késmárky, croatulu Hugo Anker.

„Pester Journal" din 10 Augustu scrie fara a stá bunu, ca toti oficirii honvedi din garnisón'a din Pest'a au primitu ordine a se pregatí de mersu. Despre fortificarile la Eperjes si catra graniti'a Galitiei inca n'amu cetitu sciri dementitórie.

„Arader Ztg." si dupa ea si alte diurnale publica unu articulu plinu de spiritu republicanu, care intre altele dice, ca, candu tremura potentatii pe tronuri, atunci a sositu timpulu pentru popóre a pretinde ce e alu loru, nu tereinduse, ci cum se cuvine barbatiloru frunte la frunte si din milióne de guri se resune unu singuru strigatu: noi vremu libertate si lege nu imbucatatita, nu limitata, ci deplina si adeverata. Regele se fia numai primulu cive alu statului si ecsecutorulu vointiei poporulu. Diosu cu privilegiele, pentruca Dlieu a diditu pe toti ómenii se fia ferice si liberi. Numai spiritulu si scienti'a se formeze aristocratia, nu nascerea. Alte intrebari si respunsuri republicane, cá cum ar' vré se intre in ajunulu mazziniştiloru, nu ne da man'a ale reproduce. —

Scrisórea de mana preanalta in caus'a **concordatului,** prin care i se pregatesce desfiintiarea oficialminte:

Iubite ministre de Stremayr! De óra ce invoirea (concordatulu) inchiata in 18 Augustu 1855 in Vien'a cu Santi'a Sa papa Piu alu IX., publicata prin patent'a mea in 5 Novembre 1855 Nr. 195 f. leg. imp. prin dechiararea cea mai prospeta a St. Scaunu despre plenitudinea puterei capului supremu alu beserieei catolice, decadiutu si ministrulu meu de esterne a pusu la cale in urm'a acestora pasii receruti spre a notifica scaunului pontificalu, formala desfiintiare a invoielei acesteia, te provocu cá se puni la cale mesurele corespondietórie si in specie se pregatesci proiectele de lege pentru modificarea prescrieriloru, ce remanu in valóre, ale patentei mele din 5 Novembre 1855 pentru regularea causeloru beserieei catolice in imp. meu dupa normativulu leg. fundamentale de statu si cu privire la relatiunile istorice.

Vien'a 30 Iuliu 1870.

FRANCISCU IOSIFU *m/p.*

Stremayr m/p.

Cronica esterna.

ROMANI'A. In 13 Augustu guvernulu Romaniei primi o telegrama dele prefectulu de Valcea (acestu districtu ajunge cu marginea pana in Carpatii de catra Sibiiu, Boiti'a, Talmaciu, unde se afla dislocati honvedi din Sibiiu pentru ecsercitia—) prin care face cunoscutu, ca la punctulu Riulu Vadului s'au concentratu pe frontari'a Romaniei trupe ungaresci scrie „Rom.".

— Acum diurnalele nemtiesci aduce o telegrama dela Bucuresci din 13 Augustu de cuprinsu, ca consululu generalu austro-ungurescu deminte cu totu adinsulu faimele ce cursitéza acolo despre concentrare de trupe la confiniele transilvane. Se vede, ca s'a cerutu dechiarare si Beust deminti.

— Simpathiele romaniloru catra Franci'a se dovedescu si acum prin necontenite contribuiri, cari se publica prin diurnale pe séma coloru vulnerati in resbelulu presentu, ér' scirile din campulu resbelului nelinisceccu animele, incatu junimea e aprópe resolvata a forma unu corpu auxiliariu spre a merge intru ajutoriu fratiloru sei francesi, — vediendu, ca resbelulu s'a prefacutu in resbelu de rasa, care a resculatu tóta Germani'a in contra unui singuru statu de viti'a latina. —

Descoperiri de secrete diplomatice.

La inceputulu belului intre Franci'a si Prusi'a esi in giganticulu diurn. „Times" una invoiéla secreta, care s'ar fi facutu intre solulu Franciei din Berlinu si Bismark, pentru a imparti la teritórie prin aliantie. Bismark vediendu descoperirea emise una circularia catra solii federatiunei germane pela curtile statelóru neutrali, afirmandu, ca au ecsitatu asemene propuneri din partea Franciei, inca inainte de belulu dela Sadov'a 1866, propunenduse Prusiei atatu din partea rudeniloru catu si din a agentiloru imperatului Franciei, candu pentru Belgiu, Luxemberg, candu pentru graniti'a dela 1814; ér' in Maiu 1866 s'ar fi facutu o propunere de aliantia ofensiva si defensiva, in care contele Benedetti solulu francesu din Berlinu pretinse, ca in casu de unu congresu Prusi'a se lucre impreuna cá Veneti'a se se dé Italiei, ér' ducatele albingice se le anecseze Prusi'a. Remanendu inse congresulu fara resultatu Franci'a si Prusi'a se faca aliantia ofensiva si defensiva; Prusi'a se incépa dusmaniele in 10 dile dupa desfacerea congresului; neadunanduse congresulu atunci Prusi'a in 30 de dile se incépa belulu, imperatulu Franciei va dechiara Austriei resbelu indatace voru incepe dusmaniele intre Prusi'a si Austri'a, in 30 dile va tramite 300 mii fetiori. Conditiunile pacei apoi se fia Veneti'a la Itali'a, Prusi'a se ié teritoriulu germanu de vreo 7—8 milióne suflete dupa placu si se si reformeze federatiunea cum vré. Franci'a se capete teritoriulu intre Mosel'a si Rinu, tiermulu stangu alu Rinului bavaresu Birkenfeld, Homburg, Darmstadt; de aici se remana aliantia maritima si militaria intre Franci'a si Prusi'a; din momentulu subscrierei acesteia regele Italiei se se invoiésca cu ei. Bismark mai continua, ca de atuncia cu tóte ocasiunile i se facura asemeni propuneri, pe care elu cá germanu, **care nu volea amestecului nimerui in trebile nationali,** nu le a primitu nici odata, ci le a respinsu. C. Benedetti nu néga ecsistinti'a actului, ci descopere, ca elu fù dictatu de Bismark lui in pena fara inse cá se fi sciutu imperatulu de elu, numai intre patru ochi, inse de Belgiu nici vorba nu erá si propunerile era facute de Bismark.

Acum ésa o descoperire prin gen. Türr intr'o

Scrisóre deschisa a lui Türr catra Bismark.

Stefanu Türr adica vediendu descoperirile lui Bismark publica o scrisóre deschisa, in care descopere, ca in 10 Iuniu 1866 se afla in cas'a lui Bismark, in 11 in gradina sub unu pomu mare, candu Bismark erá ingrigiatu de resultatulu resbe-

lului, care era se se incépa si Bismark ei dice: „Numai imperatulu Napoleonu de ar' voi, atunci belulu pentru noi ar' fi usioru, imperatulu si ar' puté luá lesne Belgiu, ar' puté si Luxemburgulu si se-si reguleze granitiele. Bismark propuse acestea tóte imperatului Napoleonu, care inse nu vrè a se invoi. Déca mergi la Parisu, dise Bismark lui Türr, spune aceste tóte princip. Napoleonu. Mai incolo dice Türr, ca in Febr. 1867 interconduse dintr'o **misiune din Orientu** si au aratatu parerea totu lui Bismark, ca prusificatiunea regimului prusianu va impedecá unirea Germaniei, ér' vorbindu despre Austri'a, disei catra Escelenti'a Vóstra, dice Türr catra Bismark, ca Austri'a va face unguriloru concesiuni potrivite dorintieloru tierei, ér' Escelenti'a Vóstra mi ati respunsu, ca ve indoiti, apoi ati adausu: „Austri'a lucra totu pentru Prusi'a, judeca dta numai tractatulu de Gastein si Nikolsburg. Austri'a parasi aliatii, si -mi dede mie ocasiune a inchiá aliantia cu ei. Fi convinsu, ca déca concesiunile austriace nu voru multiumi Ungari'a, eu voi face tóte, cá se ajutu patri'a dtale pentrucá se capete deplina nedependintia si eu voi favorisá inca chiaru si „estinderea Ungariei catra Orientu!"

Mai incolo vorbindu Türr, ca ar' dori restaurarea Poloniei, Bismark ei dise, ca nu se póte strica cu Rusi'a, apoi cu Franci'a inca vrè a trai in amiciția, finduca imperatulu cu neutralitatea sa fara a cere desdaunare ne au insiuratu planulu de resbelu; inse déca Napoleonu vrè a anecá Luxemburg se lu iè, ma si Belgiu si impotrivinduse cineva ei vomu aratá bajonet'a, dise Bismark, apoi continua asia:

„Escelenti'a Vóstra scie, ca eu amu repetitu aceste cuvinte imperatului Napoleonu, finduca eu v'amu scrisu despre acést'a, suptu acea adresa, pe care Escelenti'a vóstra cu manele proprie o ati asiediatu in portofoliulu meu, si pe care eu o pastrezu cu ingrigire. In acésta scrisóre a mea eu chiamamu luarea aminte a Escelentiei Vóstre, ca déca Prusi'a vrea se aiba amici in Franci'a, ca se probeze, prin purtarea ei, ca scopulu politicei sale este o Germania libera, ér' nu militarismulu prusianu.

Concesiunile facute de Austri'a ungariloru erau importante, marea maioritate le-a primitu cu bucuria, si eu insu-mi, candu -mi revediui patri'a, in lun'a Septembre 1867, dupa unu ecsiliu de 20 de ani, m'amu convinsu, ca marea maioritate a ungariloru erá impacata sincerumente cu monarchulu seu. Pucinu dupa acést'a me dusei la Constantinopole si de aici la Belgradu. In acestu din urma orasiu intelnii la consululu Italiei, cavalerulu Slovasso, pe consulele prusianu, d. Laboreau si pe presiedintele senatului serbescu, d. Marinovici. Urmá o convorbire politica; in cursulu acesteia, **consulele prusianu,** interconduse catra d. Marinovici, dise, ca Serbi'a trebuie se se pregatésca cu mare energia, pentru cá la cea d'antaiu ocasiune favorabile se trécа Dunarea si Sav'a, se iè Croati'a, Bacic'a si Banatulu si se via intr'ajutoriulu prusianiloru, cari voru merge prin Boemi'a asupra Vienei, pe candu pe de alta parte voru inaintá rusii.

Éra din parte-mi osebiau dlui Lobareau, ca cuvintele sale -mi dedeau multu de ganditu, si ca s'ar paré, ca in Berlinu s'au schimbatu ou deseversire planulu resbelului din 1866. Ce e dreptu, consulele prusianu, cercá acum de a dá unu altu semnu vorboloru sale, dar' din ce in ce incurcá mai multu. Ér' dupa ce remaseiu singuru cu presiedintele senatului serbescu, d. Marinovici m'asicura, ca nici odata Serbi'a nu se va lasá a fi impinsa prin acitiarile prusiane la intreprinderi atatu de cutezatórie, mai alesu, ca Serbi'a tiene multu a remané in amicitia cu Ungari'a.

Eu oserbai la acést'a, ca interesulu ambeloru tieri, alu Ungariei si alu Serbiei, cere cá ele se remane in cea mai deplina armonia, si ca eu trebuie se binecuventezu fericit'a intemplare, care -mi descoperi o bucata din planurile prusiane, cari suntu in stare de a me desface cu deseversire de tóte simpathiele mele prusiane.

Dupa intórcerea mea din Oriente, in lun'a Octobre 1867 narai acestu incidinte (care dupa obiceiulu meu iiu insemnasemu in notitiele mele) óre caroru amici si compatrioti. N'aveamu nici decum intentiunea de a vorbi despre tóte acestea in publicu; dar', dupa ce vediu cum Escelenti'a Vóstra in descoperirile ce ati facutu insi-ve si cu deosebire prin publicarea tractatului Benedetianu, vreti se ve aratati inaintea lumei cá unu inocinte, apoi eu consideru cá unu resbelu onorabile tramiterea catra Escelenti'a Vóstra a acestoru mici suveniri, pe calea publicitatii, la care ati facutu apelu.

Ungari'a doresce fierbinte se véda Germani'a libera si mare; inse Ungari'a nu se va lasá nici odata a se aduce in incurcaturi de catra Prusi'a, amica intima a Rusiei. La cea d'antaiu ameninitiare, ungurii se voru grupá in giurulu monarchului loru, cá in diu'a de periculu, suptu Mari'a Teresi'a, spre a-si apará patri'a.

Stefanu Türr."

Varietati.

† **Brasiovu** 3 Augustu v. **Georgiu Nica** cetatianu si negutiatoriu, fostu inspectoru alu primei scóle normale romane din cetate, si unulu dintre membrii fundatori ai gimnasiului romanu, fostu mai multi ani centumviru municipalu etc. In urm'a unei bóle indelungate provenita din slabitiunea betranetieloru, dupa impartasirea cu St. Taine, a incetatu din viétia in 1 Aug. la 11 óre de nópte in versta de 79 ani.

Adormitulu in Domnulu lasa in doliu profundu pe multu iubit'a socia Paraschiv'a nasc. Bombanu dupa o convietiuire fericita de 53 ani, pe fratele Constantinu si pe sor'a Panu'a, pe fiic'a Zoe maritata Teordoru Ciurcu, pe fiiulu Georgiu dimpreuna cu soci'a sa Catarin'a, pe fiiulu Constantinu (Dr. Nica) dimpreuna cu soci'a sa Mari'a, pe fiic'a Mari'a veduvita Secarianu, pe fiiulu Teodoru (doctorantulu) precum si pe numerosii nepoti, nepóte, strainepoti si stranepóte.

Astadi se petrecura fericitele remasitie ale repausatului in Domnulu la cas'a eternitatii cu celu mai onorificu si pomposu tributu ultimei onóre ce i s'a facutu. Unu convoiu de persóne oficiali si din tóte plasele societatii lu petrecura pana la mormentu, in cimiteriulu besericei St. Nicolau, unde dupa servitiulu bes., i se predicara din amvonu faptele vietiei sale, lasate de creditate cá unu depositu pentru familí'a, natiunea si releges sa, pentru cari in viétia facu multe si neincetate sacrificia cu unu zelu ecsemplariu, cari merita a se aduna intr'unu necrologu deosebitu, cá se servésca de ecsemplu pentru viitoriu. Fiai tieren'a usióra si memóri'a fapteloru eterna!! —

— Desmormentarea santeloru ése ale lui Stefanu celu mare dela monastirea Putnei au desteptatu in toti romanii o via amintire pentru acestu mare erou alu crestinetatiei. Cativa cetatieni au si luatu discusiunea de a inaugurá unu Te Deum in beseric'a St. Nicolae celu mare, spre pomenirea celoru mai mari eroi ai romaniloru Stefanu celu mare si Mihaiu Vitézulu, pentru astfeliu toti Iasienii se iè parte celu pucinu de departe la serbarea ce are se aiba locu la Putn'a. Impregiurarile solemne, in care se gasesce Romani'a, facé cu acestu Te Deum se fia o aderverata serbatória nationale. Redactiunea diurnalului „Secolulu" róga pe onorabilii cetatieni cá se binevoiésca a onorá cu presenti'a loru acésta pacinica serbatória si scumpa romaniloru, care au conservatu in anim'a loru nestinsa amintirea strabaniloru.

Diu'a fiesata este Duminec'a viitória, in 2 Augustu. — (Secolulu din Iasi.)

— Victor Hugo cu finele lui Iuliu trecutu st. n. a adresatu urmatóri'a scrisóre catra damele din Guernsey: „Dómneloru! A placutu catorva ómeni a condamná la mórte o parte a genului omenescu. Vomu vedea o lupta desperata. Acésta lupta inse nu este o lupta de libertate, de datórie, ci o lupta a capriciului. Dori popuii se voru omori reciproce unulu pe altulu, pentru desfatarea a doi domnitori. Pe candu ómenii cugetatori perfectionéza civilisatiunea, domnitorii perfectionéza batali'a. Acésta batalia va fi teribila. Se vorbesce despre nisce instrumente grozave. Va fi o pusca, care va ucide 12, si unu tunu, care va ucide 1000 ómeni deódata. In albi'a Renului nu va mai curge ap'a cea limpede si libera a muntiloru, ci sangele ómeniloru. Mamele, surorile, fetele, nevestele voru plange. Voru purtá doliu, nu'a va jeli nenorocirea sa, alt'a va jeli nenorocirea alteia. Ce scaldare de sange va fi acést'a, dameloru! Ce loviturí ale nefericitiloru luptatori voru fi aceste! — Permiteti-mi se ve adresezu o rugare. De órace acesti orbiti nu vreau se védia, ca suntu fratí, fiti dvóstra surorile loru, grabiti a le dá ajutoriu: pregatiti scama. O sdrémtia vechia, care la cas'a nóstra nu face nici o trebuintia, acolo póte se scape viéti'a celoru raniti. Déca in tienutulu nostru fiacare femea va imbracisiá acésta lucrare sacra, va fi unu maretiu ecsemplu si o mare binefacere. Barbatii comitu reulu, pentru dvóstra, pentru femei a remasu binefacerea, si fiinduca suntu angeri rei, dvóstra se fiti ingerii cei buni. Déca dvóstra veti voi — si trebe se voiti — in scurtu vomu aré o mare cantitate de scama. Noi vomu imparti apoi acésta scama in dóua parti; diumetate o vomu tramite Franciei si diumetate Prusiei." — Generosu omu! nobila anima!! sublima idea!!! — „C."

Novissimu. Parisu 15 Aug. Chiaru scirile oficiali spunu, ca Bitsch, Toul, Pfalzburg nu suntu parasite, ci se tienu ocupate de francesi si in lupt'a din 14 de lunga Metiu se afla maresialulu Bazaine pe campulu de lupta. La Comercy aparura ulanii germani, mergundu catra Bar-le-ducu, ambi localitati dincolo de Nancy, catra Chalons. Scriu diurnalele, cumca pe fiiulu imp. Napoleonu l'ar fi tramisu la Anglí'a, unde si fi sositu incognito dimpreuna cu averea privata. Ér' acum mai scornescu o alta minciuna, cumca famili'a imperatésca ar' fi scrisu la famili'a regelui Belgiei pentru primire la o eventuala calatoria catra Anglí'a. Germanii inse suferu mare lipsa de proviantu in Franci'a si li se tramise din Germani'a la Forbach si Saarbrücken, unde luara prada lasata numai de tutunu de 1 mil.

In Vien'a si Gratz poporulu, lucratorii cu miile facura demustratiuni, incatu batalióne trebuira se intre la midiulocu spre ai imprastia. Doctriu'a lui Lassale a prinsu radecini si in Austri'a. —

Londonu. Regin'a Angliei au inchisu parlamentulu cu unu cuventu de tronu, in care dice, ca va oserba neutralitate seriósa, inse va pasi in contra la celu ce ar' vré a-si estinde terenulu, si va contribui pentrucá in scurtu se se restitueze o pace onorifica. —

Concursu.

La statiunea de alu doilea invetiatoriu in Tohanulu vechiu se deschide concursu pana la 30 Augustu 1870 st. n. pe langa urmatóriele emoluminte:

1. Cortelu liberu corespondiatoriu.
2. Salariu anuale de 200 fl. v. a. in rate lunarie decursive.
3. Pausialu de lemne in suma de 40 fl. v. a.

Dela concurentii la acestu postu se recere se fia de confesiunea greco-catolica, absolutu pedagogu, si cu portare morala buna.

Documentele concurentiloru se voru asterne la Eforí'a scolastica in Tohanulu vechiu per Brasiu (Törzburg).

Tohanulu vechiu in 25 Iuliu 1870.

2—3 Eforí'a scolaria.

Publicatiune de arenda.

Folosirea fontaniloru de apa minerala din Valcele (Elópatak), incependu dela diu'a St. Georgiu a anului viitoriu, se dá in arenda celui ce va dá mai multu, pe 6 ani viitori, urmati dupa olalta, prin licitatiune, care se va tiené in 18 Septembre anulu curgatoriu in Elópatak.

Atatu cei ce vreau a luá parte la licitarea arendei acesteia, catu si cari doresc a vedé tóte punctele conditiuniloru darii cu arenda si in specialu, le póte vedé pe aceste la proprietarimea de bai in Elópatak, in Brasiovu la cancelari'a schimbatoriului de bani C. Steriu, — in Sangeorgiu de Sepsi in oficin'a negutiatorésca a dloru Bogdanu.

Proprietarimea bailoru de ape minerale din Valcele (Elópatak), din siedinti'a tienuta in 24 Iuliu 1870.

2—4 **Augustu Ulitz.**

CURSURILE

la bursa in 16 Aug. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 03	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 01	„ „
Augsburg	—	—	123 „ 75	„ „
London	—	—	125 „ 25	„ „
Imprumutulu nationalu			64 „ 15	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			54 „ 50	„ „
Obligatiunile rurale ungare			74 „ —	„ „
„ „ temesiane			70 „ 50	„ „
„ „ transilvane			70 „ —	„ „
„ „ croato-slav.			74 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	674 „ —	„ „
„ creditului	—	—	249 „ 25	„ „

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.